

p. **Samek**: Smlouva se neruší. Náleží mu poloviční státní příspěvek a nenáleží mu daňová podpora. Otázka je, zda budeme předpokládat, že lidé jsou rozumní a ví, že si spoří na důchod. Na druhé straně bychom museli definovat jasné účely možného použití peněz a vyvstal by problém, jak naplnění těchto podmínek dokazovat a kontrolovat.

p. **Karlíková**: Co když si vybere člověk peníze a už nebude platit dál? Zneužije státní podporu. To si nechá státní příspěvek a nebude muset doplatit daně?

p. **Samek**: Stále věřím, že každý jedná čestně poctivě a v dobré víře tak jak předjímá nový občanský zákoník, věřím, že účastník, který si své prostředky „dočasně vypůjčí“ je tam chce skutečně vrátit s tím, že by jej mělo od nesplnění tohoto závazku odradit, že pokud by to neudělal, tak už nikdy se nedostane k daňové podpoře a plnému státnímu příspěvku ve III. pilíři. Bylo by zajímavé, kdyby MF propočítalo, jak by tyto sankce měly být nastaveny, aby se eliminovala situace, kdyby si účastník peníze vybral, nevrátil je a vydělal na státní podpoře. Tomu by mohlo např. poté zabránit stanovení nižšího nejvyššího věku, v němž by bylo možné dočasně si prostředky ze svého účtu v povolené výši vybrat, a také stanovení nižšího podílu takových prostředků na celkových úsporách účastníka.

p. **Karlíková**: Ale vy stále předpokládáte, že ten člověk bude platit dál, ale co když ne?

p. **Samek**: Kolik takových případů dnes je u výsluhových penzí? Vždyť účastník bude mít v takovém případě „umrtvenou“ tu druhou část peněz, podle mě se bude lidé budou chovat racionálně.

p. **Fiala**: Ptám se, umožnit toto bez povinnosti sankce?

p. **Samek**: Ale sankce tam je.

p. **Karlíková**: Problém je, že já dostanu státní příspěvek za to, že odložím spotřebu. A pokud si po patnácti letech vyberu vlastní vklad i se státním příspěvkem a daňovou úlevou, utratím to a nevrátím, tak toto je bezsankční.

p. **Samek**: OK, pojďme klidně debatovat o zprísnění sankce a o tom, že v jisté době by se státní příspěvek vrátil, dopracujme to.

p. **Král**: V první řadě znovu podotýkám, že případný bezsankční výběr by musel být možný i v životním pojištění? Tam je navíc možné umožnit výběr těch prostředků, které nebyly v minulosti uplatněny ke snížení daňové povinnosti, tj. neporušovalo by to princip, že daňová výhoda je spojena s dlouhodobou investicí. Druhá poznámka - jednoduchost produktů není nutně podmínkou – dnešní produkty nejsou zcela jednoduché a prodávají se dobře.

p. **Pitterling**: Za oblast daňových výhod (MF) mám s tím problém. Máme dva typy daňových výhod 4 účastníky – plátce daně (zaměstnavatele), penzijní společnost, účastníky a správce daně. Fakt, že někdo vyskočí z daňových výhod a zase se tam někdy vrátí, je velmi komplikované, zejména pro zaměstnavatele, který musí každý měsíc vědět, zda zaměstnanec pobírá nebo nepobírá daňovou úlevu. Co se týče daní, rozhodně se nejedná o jednoduchost.

p. **Samek**: Princip se zdá, že je v pořádku a potom můžeme diskutovat, jak zabránit zneužívání takového opatření. Prosím, aby to MF posoudilo a navrhlo optimální řešení.

p. **Urban**: Princip je špatně! Já nikdy nepodepíšu výdaj státního rozpočtu 7 miliard jen tak, aby si ho někdo klidně vybral. Stát chce odloženou spotřebu a za to poskytuje státní příspěvek.

p. **Samek**: Takže nám zbývá dořešit, jak státní podporu, včetně státního příspěvku vrátit, pokud účastník vypůjčené peníze do stanovené doby nevrátí.

p. **Kubátová**: Systém poskytování státního příspěvku má vlastní pravidla. Nelze mít různé režimy u stejné výše peněz (ve smyslu výše příspěvku) pro různé účastníky. Podmínky pro všechny musí být stejné, jedna částka. Systém umí dělat vratky a dožádání, ale jde o stejné částky. Pokud člověk řekne za jaké období, za jaké evidenční měsíce, si chce vybrat, tak systém řekne, kolik se k tomuto období vrátí MF náležitých státního příspěvku. Další režimy jsou příliš komplikované.

p. **Samek**: Toto se mi líbí. Řekněme si, co chceme. Chceme, aby se člověk během života mohl k těmto penězům dočasně dostat a zároveň, na rozdíl od výsluhové penze, aby tam „vypůjčené“ peníze měl za určitou dobu vrátit. Chápu, že hlavní obavy jsou ze zneužití daní a státního příspěvku. Prosím, navrhněme tedy za domácí úkol konstruktivní řešení. Můžeme vymezit i nějaké omezení, např. lze dočasně část úspor vybrat nejpozději v x letech před odchodem do důchodu atd. Cílem rozhodně není „ošukbat“ stát, ale zvýšit zájem mladších lidí o III. pilíř. Kolegové z MF, navrhněte sankce, které by zabránily zneužití daňového zvýhodnění a státního příspěvku.

p. **Šatava**: Stavební spoření mi dává státní podporu x za nějakou likviditu, relativně velkou. Penzijní připojištění mi dává státní příspěvek y, který je vyšší, za likviditu, která je mnohem horší. To je směr úvah, kudy se dá jít.

p. **Urban**: Vracení a odebrání daňové účinnosti, které by vygenerovalo na úrovni každého zaměstnance povinnost podávat daňové přiznání. To přece nikdo nebude dělat. To odradí spoustu lidí.

p. **Samek**: No ještě že odradí, to je správně, my přeci nechceme toto prodávat jako základní model spoření ve III. pilíři, ale jako výjimečnou možnost zvyšující atraktivnost smlouvy pro mladé. Vždyť to je naopak skvělý argument do důvodové zprávy, je to opatření, které bude vyžadovat velkou obezřetnost. Na druhé straně stát ohlídá, že se nezneužijí státní podpory, ale je to šance účastníka doplňkového penzijního spoření řešit finanční potíže v průběhu pracovního života.

p. **Urban**: To je absurdní.

P. **Bezděk**: To je přeci už dnes, když se zruší předčasně penzijní připojištění, na které člověk měl daňové výhody, tak musí udělat mimořádné daňové přiznání.

p. **Urban**: Vždyť přeci chceme zatraktivnit vstup pro nové lidi a tohle není atraktivní.

p. **Bezděk**: Diskuze se ale minule vedla o něčem trochu jiném. Většinu odrazuje od pořízení tohoto produktu v nižším věku to, že by se měly peníze uvázat jako nedotknutelné po zbytek produktivního života.

p. **Vostatek**: Navrhují obnovit penzijní připojištění s podmínkami, jaké byly.

p. **Potůček**: Nechápal bych Mandát OK i ve vztahu k práci PT1 tak úzce jako kolega Samek. To co dnes kolega Samek navrhuje je rozumné ve vztahu ke zvýšení motivace k účasti ve III. pilíři. Jde o motivaci rozvětvení možností, jak s uspořenémi prostředky zacházet. Přijde mi rozumné pracovat, pro možnost vypůjčení si peněz, s částkou, kterou účastník přímo vložil. Státní příspěvek a daňová úlevy by se vracely státu, a pokud by účastník peníze vrátil, vrátila by se mu i státní podpora.

p. **Hampel**: Pro rodiny s dětmi, kdyby to mohl být alternativní nástroj toho, jak si např. koupit bydlení, tak ať si mohou vybrat více než 50 % a ne jako půjčku.

p. **Franěk**: Toto je fakticky návrh na zřízení podporovaných termínovaných vkladů, k tomu nepotřebujeme penzijní společnosti.

p. **Samek**: Toto je doplňkové penzijní spoření. Pojdme zabránit tomu, aby lidé neměli tendenci peníze nevracet.

p. **Hampl**: A dále bych rád připomněl příspěvky na děti...

p. **Samek**: Práce PT1 je strukturovaná, nemůžeme přeskakovat podle jednotlivých dílčích nápadů, předlož prosím vlastní návrh a já ho zařadím na program budoucích jednání a budeme ho diskutovat tak jako všechny dosud diskutované návrhy.

pozn. PT1 Ukončil projednávání materiálu MF ČR a přešel k materiálu APS.

p. **Bezděk**: Máme dva materiály (viz *duchodova-komise.cz*). Některé body již považuji po projednání materiálu MF, za projednané. Cíle je projednat, jakým způsobem a jak moc můžeme zvýšit přítok peněz do III. pilíře. Existují parametrická opatření, např. valorizovat státní podporu nebo posouvat hranici pro státní úlevy, ale tím zasáhneme jen část účastníků. Nebo můžeme uvažovat o systémových opatřeních, která lépe napomohou dlouhodobějšímu dosažení cíle, ale jsou to nástroje, které v systému nejsou, takže tato opatření budou vyžadovat větší změnu a narážet na kritiku některých aktérů. Do systémových opatření může patřit např. stanovení výše příspěvku účastníka a zaměstnavatele procentem ze mzdy či pretax příspěvek účastníka.

p. **Samek**: Pojdme materiál prodiskutovat postupně. Státní příspěvek je pevný, tedy neroste průběžně v čase a to dlouhodobě kritizují jako klíčový problém z hlediska dlouhodobého efektu doplňkového penzijního spoření, na západě je v penzijních fondech v drtivé většině případů příspěvek zaměstnance i zaměstnavatele procentně odvozen z výše mzdy. Každý účastník by měl mít na výběr tu či onu formu spoření a státního příspěvku. Zaměstnavatelé s tímto mechanismem pracují již dnes. Je to jediná cesta, jak vnést do systému dynamiku zvyšování úspor.

p. **Urban**: Něco jako II. pilíř?

p. **Samek**: Jen jako něco pozitivního z II. pilíře. Správné by bylo státní příspěvek odvozovat ze mzdy, tak jak to bylo správně nastaveno ve II. pilíři, ale chyba byla vyvádět peníze z I. pilíře a tím oslabovat solidaritu v něm zakódovanou, která garantuje relativně vyšší důchody pro lidi s nižšími příjmy a chrání je tak před chudobou ve stáří.

p. **Urban**: Kdo by to platil?

p. **Samek**: Zaměstnanec, ale prováděl by to za něj zaměstnavatel. Čtvrtina či pětina odváděného příspěvku zaměstnance by byla státní příspěvek. Lidé by si vybrali. Existovala by možnost přechodu mezi procentní a pevnou částkou státního příspěvku během životní kariéry v závislosti na tom, zda by účastník měl či neměl vlastní pracovní příjem.

p. **Urban**: I. pilíř by nekrvácel kvůli II. pilíři, ale kvůli III. pilíři.

p. **Samek**: Výdaje na III. pilíř jsou a i nadále by byly účtovány jako jakékoli jiné výdaje státního rozpočtu, pouze I. pilíř je „účtován“ bilančně ve vztahu odvedených příspěvků a výdajů na vyplacené důchody; odsud plyne těch 50 miliard uváděných často jako schodek v I. pilíři.

p. **Urban:** Ode dneška budeme prezentovat výsledky I. a III. pilíř dohromady a přidáme k 50 miliardám ještě dalších 7 miliard schodku ze III. pilíře.

p. **Samek:** Ano, ale řekjeme tedy, že celkové náklady na celý českých důchodový systém, tedy na všechny jeho pilíře, jsou takové a takové, ale zatím se vše tváří, že český důchodový systém tvoří pouze I. pilíř a výdaje směřované z něj do II. pilíře se přehlížejí, když se hovoří o jeho saldu..

p. **Vostatek:** Nikde neexistuje podobný systém (procenta ze mzdy) ve spolupráci se III. pilířem. Bylo by nutné zrušit III. pilíř. Nebyl by problém peníze ze III. pilíře převést do nového II. pilíře.

p. **Samek:** Rád bych kombinovat přednosti, státní příspěvek má přednost zejména tam, kde není k dispozici vlastní pracovní příjem účastníka. Bylo by dobré udělat analýzu, kolik lidí nemá vlastní pracovní příjem, ale někdo jiný za ně příspěvky do III. pilíře platí. Můžeme do zákona dát i mírnou valorizaci státního příspěvku. Výhodou takového řešení je automatizmus růstu odváděných příspěvků. Proč by ty různé efektivní nástroje nemohly být použity vedle sebe jako alternativy, o jejichž volbě by rozhodoval účastník. Pracovní kariéry jsou různé, toto řešení by umožnilo, aby si člověk vybral pro sebe optimální řešení.

p. **Hampel:** Jako nepřínosné vidím to, že to by to prohlubovalo deficit veřejných financí. Mě přišla zajímavá německá varianta, Podporují spoření těch, kteří by si mohli dovolit spořit méně, tedy přispívají těch „chudším“. Jde mi o to, jak podpořit lidi, kteří důchod budou mít relativně malý, na druhou stranu by bylo dobře, kdyby i v tomto pilíři spořili. A doporučuji doplnit příspěvky za děti. Kdyby došlo k tomu, že by se snížily sociální odvody pro rodiny s dětmi, tak by je mohly využít na něco jiného, třeba spoření. Procentní prvek jde proti tomuto.

p. **Samek:** Neskákejme v tématech, setrvejme na tom, co dnes máme. Vidím logiku v těch dvou pilířích, I. pilíř je solidární a silněji přerozděluje - stojí na tom, že bohatší přispívají příjmově chudším. Třetí pilíř by měl být jistou kompenzací „za vlastní“ pro ty bohatší. Solidarita z I. pilíře by se tak kompenzovala v III. pilíři a zmenšila by rozdíly v relativních výších důchodů mezi jednotlivými příjmovými skupinami účastníků obou pilířů.

p. **Jára:** Problém nebude s těmi, kdo si spoří v III. pilíři, ale s těmi nízkopříjmovými.

p. **Samek:** když se podívám na to, že ve III. pilíři je dnes cca 5 milionů smluv, ptám se, kdo si to nemůže dovolit? Současně musím připustit, že pro ty, kteří si nemohou spoření ve III. pilíři dovolit, zajišťuje I. pilíř dobrý náhradový příjem ve vztahu k jimi odvedenému pojistnému.

p. **Franěk:** Dvě věci, kde si dávat pozor. Neměli bychom ten pilíř překlopit z občanského na zaměstnanecký princip, to by se hodně prodražilo díky evropské regulaci. Měla by tam zůstat dobrovolnost.

p. **Samek:** Předpokládám, že pokud příspěvek zaměstnance by byl skrze zaměstnavatele pouze administrován, byl by stále posuzován podle evropské regulace jako příspěvek účastníka. Prosím o vyjasnění MF, je to v pořádku ve vztahu k této směrnici?

p. **Franěk:** Kdy zaměstnavatel nemá možnost ovlivnit smluvní vztah, je to podle vyjádření Evropské komise občanský princip, takže by to mělo být v pořádku. A to druhé varování, jenom ta praktická spravovatelnost, dohled by byl nutný probrat s ČSSZ.

p. **Samek:** To zatím vynechme.

p. **Kubátová:** Nyní vše máme dobrovolné, zaměstnavatel „strhává dobrovolné procento“. A kdo by to hlídal? A zaměstnavatele bude muset někdo dohlížet?

p. **Samek:** Ano, a bude na to dohlížet ČSSZ.

p. **Kubátová:** Jaká bude sankce pro zaměstnavatele, když nechce?

p. **Samek:** Je to jen o zákonném uložení povinnosti. Je to stejné jako u exekucí.

p. **Kubátová:** Musí proběhnout výměna informací, zda to, co v reálu přišlo, opravdu odpovídá danému procentu ze mzdy.

p. **Machanec:** Na to se dá využít softwarem z II. pilíře. Proč do toho tahat ČSSZ?

p. **Franěk:** Ale pojistné na II. pilíř byla veřejnoprávní daň. Zde se bavíme o platbě mezi dvěma soukromými osobami, mezi zaměstnancem/zaměstnavatelem a penzijní společností.

p. **Machanec:** MF by to dostalo z titulu zhodnocení nároku na státní příspěvek.

p. **Franěk:** Ale toto nelze s využitím softwaru GFŘ, který byl konstruován pro veřejnoprávní daň.

p. **Urban:** Byl by tam byl další subjekt pro výměnu informací, nejen GFŘ, a ČSSZ, ale i MF?

p. **Machanec:** MF jako distributor státní podpory, ČSSZ by tam podle mě vůbec nemusela být.

p. **Samek:** Tento systém již dnes funguje u zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocích z povolání.

p. **Urban:** III. pilíř je ale dobrovolný. To se můžu každý měsíc rozhodnout vstoupit a zase vystoupit a mzdová účtárna to bude muset každý měsíc zjišťovat?

p. **Samek:** Tento případ ale nikdy v reálu nenastane.

p. **Bezděk:** Nikdo nemění smlouvy z měsíce na měsíc. V zákoně jsou několikaměsíční lhůty pro ukončení smluv, došlo by jinak k zacyklení.

p. **Samek:** Kolegové z MF, zapřemýšlejte nad tím, jak by to šlo a bylo to funkční, nepřemýšlejte, jak by to nešlo. Kolegové z MPSV se zamyslí obdobně nad zapojením a inovací ČSSZ. Přemýšlejme nad tím, jak to udělat dynamické a přínosné.

p. **Urban:** Takže III. pilíř bude povinný?

p. **Samek:** Ve druhé fázi klidně ano. Švýcaři měli své zaměstnanecké penzijní fondy 80 let dobrovolné a v roce 1984 je zavedli jako povinné. Nejdřív přesvědčili lidi výkonem, že to stojí za to a povinnosti se pak prakticky již nikdo nedivil.

p. **Hampl:** Připomněl, že Mandát OK se má zatraktivnit III. pilíř s přihlédnutím na jednotlivé typy rodin. Nejsem si jistý, jak tímto návrhem naplníme mandát.

p. **Samek:** Každého jsem vyzval, aby předložil vlastní návrh, a slíbil, že každý takový návrh pak společně probereme. Ty, které většina přijme za své, doporučíme vládě. Nemůžeme vyřešit vše

naráz. Tento tým pracuje metodou per partes a jednotlivé fáze se uzavírají a všechny předložené návrhy projednáme. Předlož prosím tedy konkrétní návrh.

p. **Bezděk:** Všechny návrhy, které v tomto dokumentu předkládáme, se týkají buď změny motivace účastníků a zaměstnavatelů či státní podpory, změny v oblasti investování a třetí oblast tvoří změny v distribuci. Danění penze na dobu určitou, se ošetřilo v materiálu MF. Distribuce produktu, toho jsme se dotkli v MF materiálu u zastropování provize, ale nedotkli jsme se toho v debatě v tom směru, že penzijní produkty v II. a III. pilíři jsou z hlediska nároků na prodejce a poradce nejpřísněji regulovaným finančním produktem. Chápali jsme, proč toto bylo v roce 2011 zavedeno, ale nechápeme, proč dnes, když se ruší II. pilíř, by měli prodejci platit každý rok ČNB poplatek a procházet každoročně přelicencováním. Navíc, když podobný produkt kolektivního investování nic podobného nezná. Produkt III. pilíře je v armádě finančních poradců hendikepován. Kdyby tento stav měl přetrvávat, může se stát, že za rok nebude mít kdo ten III. pilíř klientovi nabídnout.

p. **Franěk:** Tento požadavek zásadně odmítáme. Ten důvod nebyl II. pilíř, ale to, že MF má v úmyslu tento koncept regulace zavést u všech finančních produktů. II. pilíř a důchodová reforma byly první té době připravované komplexní zákony, ale nebyly důvodem zavedení tohoto konceptu. Teď je novela pro zprostředkovatele pojištění, dále bude regulace pro prodejce spotřebitelských úvěrů a hypotečních úvěrů a investic. To, že někdo musí složit zkoušku, když se chce živit prodejem finančních produktů, nepovažujeme za překážku. Hlavní překážkou prodeje III. pilíře je nedostatečná motivace finančních zprostředkovatelů je zastropování provize.

p. **Samek:** Kolik lidí se tímto vlastně zabývá?

p. **Bezděk:** Licence se získávali nově v roce 2012/2013 a poprvé budou dobíhat právě teď. Myslím, že jich je asi 30 000. Naše hypotéza je taková, že v tomto čísle je skryto velké očekávání od II. pilíře. Dnes reálně penze prodává několik málo tisícovek lidí. Z interních dat České pojišťovny můžu říci, že celkový počet interních finančních poradců je cca 9 000 lidí, pouze zhruba 3 000 má licenci na prodej penzí a z dat za 8 měsíců tohoto roku vyplývá, že pouze 900 poradců sjednalo letos alespoň jednu smlouvu ve III. pilíři. Podotýkám, že Česká pojišťovna má čtvrtinu celého penzijního trhu.

p. **Franěk:** K poklesu počtu smluv dochází bez ohledu na to, kolik je poradců. Náš zájem je v tom, aby finanční produkty zprostředkovali lidé, kteří jsou na to kvalifikovaní.

p. **Bezděk:** Ano, ale dejme všem stejné podmínky. Loď prodejců penzí jde, obrazně řečeno, pod vodu.

p. **Franěk:** Důležité je zastropování provize. To se uvolní. Licence nejsou to podstatné.

p. **Samek:** Proč se to už neprovedlo i u prodejců ostatních finančních produktů?

p. **Franěk:** Protože se pracovalo zrovna na tomto zákoně, mezitím padla vláda a navíc další zákony jsou v legislativním procesu.

p. **Bezděk:** Pravidelné investice jsou nejbližším substitutem penzijního produktu a bude trvat ještě roky, než se podmínky srovnají.

p. **Franěk:** Pokud bychom pravidla teď rozvolnili, tak se vynoří množství nekvalifikovaných prodejců a tomu chceme zabránit. Znovu ten systém pak už nikdy nezavedeme. Opakuji, nemyslím, si, že povinnost složit odbornou zkoušku a poplatek za registraci je překážka. Překážka je ta regulace zastropování provize.

p. **Bezděk**: Budeme chytřejší za půl roku, až ČNB dá data, kolik lidí z první vlny si udělalo přeregistraci a obnovilo si licenci. Nechápu, proč z celé řady finančních retailových produktů pro občany se jako předskokan vybraly právě penze, které jsou nejméně rizikové na misselling a podobné problémy.

p. **Karlíková**: Šlo to ruku v ruce s II. pilířem a s ochranou státní podpory.

p. **Franěk**: Stát se snaží ochránit oblast, kam vlévá několik miliard ročně. Podle mě je to naprosto legitimní snaha.

p. **Machanec**: Tato debata je mimo rámec PT1. Ať kolega Bezděk na rovinu řekne, zda mu jde o apel na MF, aby urychlilo narovnání podmínek pro všechny finanční produkty nebo jestli, než dojde k narovnání podmínek, aby došlo k pozastavení regulace.

p. **Bezděk**: Krátkodobě by byla nejlepší varianta 2; dokud nevyplují všechny lodě, ať tam nepluje jedna sama. Nebo pokud to není možné, pak maximálně zkrátit dobu, po kterou budou platit nerovnoměrné podmínky.

p. **Urban**: Návrh na regulaci pojišťovnictví je v PS druhým rokem. My nemůžeme za to, že PS to zdržela, když PS rok nepracovala. A taky jsme řekli, že hned potom budou podílové fondy.

p. **Franěk**: U pojišťovnictví bude novelu projednávat vláda. U investic, tam už jsou dneska zkoušky díky přísnější legislativě, bude to dotaženo do konce příštího roku.

p. **Bezděk**: Další téma je exekuce. Exekuce se částečně řešily u materiálu MF. Je důležité uzákonit elektronickou datovou komunikaci mezi exekutory a penzijními společnostmi. Jsou to desetitisíce kusů komunikací měsíčně, které se odehrávají dnes zejména v papírové rovině a jsou proto velmi náročné na lidské zpracování.

p. **Král**: A dodat tam, že to musí být datově zpracovatelné v elektronické formě.

p. **Machanec**: Existuje vyhláška pro doporučenou komunikaci mezi exekutory a ČSSZ jako doporučený standard. Za poslední roky je zhruba 90 % však stále na papíře. I MPSV by přivítalo uzákonění elektronické komunikace.

p. **Franěk**: Toto nemůže jít jako úkol nám, ale ministerstvu spravedlnosti.

p. **Bezděk**: Otázku vyloučení peněz z exekuce už jsme řešili a vnímal jsem, že to nenašlo většinovou podporu v minulé diskuzi na jednání tohoto PT.

p. **Samek**: Bylo by dobré se podívat, jak to dělají ve světě. Pokud tento produkt má směřovat k penzím, tak můžu těžko obvinít občana, že skrývá peníze v III. pilíři.

p. **Kubátová**: Tohle tam neprojde. Člověk by si do III. pilíře mohl schovat jakkoli velký balík peněz.

p. **Samek**: Ve III. pilíři jsou dlouhodobé smlouvy, nejedná se o ulití peněz, které si za krátkou dobu zase vyzvednu.

p. **Kubátová**: Ale při exekuci se takto peníze dají zachránit. A diskuze v tomto přesahuje až k ministerstvu spravedlnosti a otázce postavení dlužníků a věřitelů.

p. **Samek**: V důchodovém spoření to bylo?

p. **Franěk:** Tam nemohlo na účet přijít více peněz, než je pojistné.

p. **Samek:** Zde by se to dalo udělat analogicky s ohledem na pravidelné příspěvky a na limitní hranici státní podpory. Jako kompromis by se řeklo, že pravidelné splátky nepodléhají exekuci, abychom zabránili tomuto manévru.

p. **Král:** O tomtéž lze uvažovat i v životním pojištění, kde byla exekuce umožněna teprve před cca 3 roky.

p. **Samek:** Souvisí to s tím, koho má stát chránit, ne všechny exekuce jsou úplně „čisté“.

p. **Šatava:** Pořád tu řešíte, že dlužník si chce spořit na důchod, ale věřitel by si třeba také chtěl spořit.

p. **Samek:** Rád bych našel kompromis.

p. **Fiala:** Nestalo by se, že by mu sebrali celý důchod?

p. **Samek:** Ne, existují limity.

p. **Bezděk:** Téma fondů penzijních společností již bylo zahrnuto v materiálu MF, můžeme tedy přeskočit na investice. Hlavní motiv je to, abychom tam, kde to dává smysl, se srovnaly podmínky v oblasti kolektivního a penzijního investování. Dotkli jsme se již limitů 5, 10 respektive 40 %, tato část je již vydiskutovaná. Rád bych dal ke zvážení, zda by nebylo efektivní limit 40 % posunout ještě trochu výše. Problémem, na který chci dnes upozornit, je, že dnešní regulace investic penzijních společností a fondů povede k suboptimálnímu výsledku pro klienta z hlediska jeho dlouhodobého výnosu a diverzifikace rizika. Dnes penzijní společnost, když zainvestuje např. do podílových fondů, tak náklady na držení těchto papírů i jejich pořízení se neúčtují na vrub toho daného portfolia, ale na vrub nákladů penzijní společnosti. To vede k tomu, že manažeři penzijních společností jsou systémem motivováni kupovat co nejlevnější instrumenty, které však v dlouhodobě nemusí být pro klienty ty nejvýnosnější při dané míře investičního rizika. Vidím zde tedy regulatorně nastavený střet zájmů, neboť manažeři penzijních společností mají povinnost dostát zájmům jak klientů, tak i akcionářů.

p. **Franěk:** Benefity nejdou pouze klientům, ale i penzijním společností, která má právo na poplatek za výkonnost portfolia. Z našeho pohledu je lepší, když klient předem ví, jakou maximální částku si penzijní společnost může stáhnout z jeho aktiv. Druhá koncepce, která funguje například ve fondech kolektivního investování, nemá zastropovanou maximální sumu, kterou si může správcovská společnost stáhnout, tuto sumu se klient dozví až ex post. Pokud se APS domnívá, že zastropování neumožňuje pokrýt náklady penzijních společností, tak je legitimnější se bavit o navýšení tohoto zastropování. Myslíme si, že je pro klienta férovější, když předem ví.

p. **Bezděk:** Nechceme opouštět současný princip definice poplatků z pohledu klienta dopředu a ochrany v podobě zastropování. Zvýšení stropu nákladů nevyřeší podstatu výše zmíněného konfliktu zájmů, kterému čelí manažer penzijní společnosti. Navrhujeme zavést indikátor na bázi TER (total expense ratio), který bude definován zákonem a jeho maximální výše bude zastropovaná zákonem. Věcně bude obsahovat již dnes existující poplatky (za obhospodařování aktiv a za dosažený výnos) a také poplatky typu custody fee, poplatky auditorovi a depozitáři a náklady na držbu cenných papírů kolektivního investování. Klient tak i nadále bude mít záruku, že celková nákladovost penzijního produktu bude ex ante i ex post pod kontrolou. Toto aranžmá umožní dle našeho názoru pro klienta dosahovat dlouhodobě vyššího čistého výnosu a lepší diverzifikace rizik.

p. **Franěk:** Teď jste popřel sám sebe, protože jste řekl, že zvýšení zastropování nevyřeší tlak.

p. **Bezděk**: Dnes se o nákladech ve vztahu ke klientovi nemluví a já se vážně obávám, že to povede k tomu, že budeme hledat nejlevnější řešení a to nemusí být pro klienty to nejvýhodnější. Nebo jinak, co kdyby se trhy zbláznily a zvedly se poplatky obchodování na burze? Kde penzijní společnosti mají jistotu, že tyto náklady, které mají dnes plně na svých bedrech, nebudou vyšší, než poplatky, které za své služby mohou klientovi naúčtovat?

p. **Samek**: Nežijeme ve vzduchoprázdnu, kdyby se něco stalo, tak se legislativa upraví. Ale vnímám konflikt zájmů.

p. **Vostatek**: Problém je daleko širší, nedoporučoval bych na návrh APS přecházet.

p. **Linhart**: Jako klient musím říci, že by mě velmi zajímalo, jak MF dospělo ke stanovení regulace. Já však neumím posoudit, zda je to pro mě ideální.

p. **Franěk**: Musel bych se podívat do dat, ale měli jsme nějaké benchmarky. Každopádně klient nebude umět posoudit výši stržené provize ani v jednom modelu. Jde o transparentnost o to, že klient to ví předem.

p. **Linhart**: Chápu to dobře, chcete, aby se to malinko zvýšilo.

p. **Bezděk**: Ano.

p. **Samek**: Existuje zde nějaká úspora z rozsahu?

p. **Bezděk**: Relativně největší úspory z rozsahu si myslím, že by mohly být u nákladů na externího auditora. U poplatků depozitáři bude existovat nějaká vazba na velikost obhospodařovaných aktiv, stejně tak u custody fee. Co se týče tématu kapitálu. Zruší-li se II. pilíř, měl by se zrušit požadavek v zákoně požadavek na minimální kapitál penzijních společností.

p. **Franěk**: Na tomto jsme se s APS již domluvili. K tomuto dochází automaticky. Pokud společnost nedělá II. pilíř, tak má snížený kapitál.

p. **Kubátová**: Toto jsme považovali za vyřízené, jelikož se bude rušit II. pilíř.

p. **Samek**: Dalším bodem v projednávaném materiálu APS jsou provize a ty už jsme vyřešili.

p. **Bezděk**: Dalším bodem je příspěvek účastníka, příspěvek zaměstnavatele, státní příspěvek, s tím souvisí i návrh pretax příspěvku a k tomu se asi dnes s ohledem na čas ještě dostaneme. Věk pro účast jsme debatovali v rámci materiálu MF ČR.

p. **Pitterling**: Mám poznámku, pokud zaměstnanec bude požadovat, aby mu zaměstnavatel něco srážel ze mzdy, tak jsme v režimu §15 zákona o dani z příjmu, procento ze mzdy jako zákonný limit odpočtu od základu daně nebude fungovat u OSVČ, ti tento parametr nemají.

p. **Samek**: U OSVČ to nikdo dělat nebude, nejednali jsme o nahrazení jednoho typu příspěvku druhým.

p. **Pitterling**: Tak v tom případě už nejsme v §15, není možné udělat v tomto paragrafu dva různé režimy. A u příspěvku zaměstnavatele je nutné připomenout, že máme historickou zkušenost, že u nastavení limitu pro osvobození procentem ze mzdy musíme vycházet z jiného vyměřovacího základu než z toho daného měsíce, protože jinak se dostaneme do spirály. Toto může být problém například u

lidí, kteří nově nastoupí do zaměstnání. Spíše bych doporučoval zůstat u pevné částky u otázky osvobození.

p. **Samek**: K indexaci se vyjádří ministerstvo financí, jde o to, zda zavést např. inflační indexaci státního příspěvku. Skokové úpravy jsou vždy problematické, zejména v otázce motivace. Je nutné neustále pracovat s relací ke mzdě.

p. **Franěk**: Rizikem mohou být snahy regulatorních zásahů do tohoto mechanismu a velmi složité by bylo zdůvodňovat novou výši příspěvku oproti předem danému zákonu.

p. **Samek**: Ideální by bylo, kdyby se i účastníci ve smlouvě zavázali k indexaci svého příspěvku.

p. **Vostatek**: Při dané konstrukci státního příspěvku je iracionální ho valorizovat. Kdyby byl příspěvek stanoven jiným způsobem (např. procentem z příspěvku účastníka), bylo by to jiné.

p. **Karlíková**: Pokud člověk chce spořit více, může dávat více a dostávat vyšší příspěvek. Pokud by došlo k valorizaci, nějak málo by se mu asi zvýšil státní příspěvek, ale jakou by ten člověk měl motivaci zvyšovat svůj účastnický příspěvek?

p. **Samek**: Celý ten systém by musel být navýšen.

p. **Šatava**: Mě jako zákazníka bude zajímat, kolik mi systém přinese za 20 let. Bylo by nutné valorizovat nejen státní příspěvky, ale i hranice, na které jsou tyto příspěvky navázány. Pokud by stát měl právo měnit sazbu, vyvolalo by to nejistotu a naopak by to působilo demotivačně.

p. **Samek**: Pokud říkáme, že doplňkové penzijní spoření je důchodový systém, musíme se postarat o to, aby se pravidelně zvedaly příspěvky, aniž bychom museli individuálně popohánět 5 milionů lidí.

p. **Bezděk**: Věk pro nárok, doporučujeme se pro III. pilíř vrátit k pevnému věku, ideálně 60 let jako to bylo dříve.

p. **Samek**: A proč vám to teď nevyhovuje?

p. **Bezděk**: Vnímáme, že navázání věku pro získání dávky v III. pilíři s důchodovým věkem v I. pilíři je pro většinu lidí problematické, ta dávka velmi daleko a lidé si rozmyslí vstup. Navíc lidé nemají jistotu, že stát za dobu několika desítek let do dosažení jejich penzijního věku způsob výpočtu věku pro důchod několikrát nezmění. V této celkové nejistotě si tak zejména mladší generace rozmyslí včasný vstup do třetího pilíře.

p. **Samek**: Ano, ale existuje šance na předdůchod. Pojdme o tom vést diskuzi, ale vždy se říkalo, že tento systém představuje doplňkové spoření, tedy doplněk k důchodu a hranice by se tedy neměly rozdělovat.

p. **Kubátová**: Toto je velmi přísné.

p. **Samek**: Principiální otázka stojí, mít to svázané z hlediska věkových hranic pro čerpání penzí mezi I. a III. pilířem?

p. **Linhart**: Mělo by to být svázané se základním důchodem. A samozřejmě existují úniky – předdůchod a předčasný důchod.

p. **Bezděk**: Tak to dnes není, pokud se nemýlím. Pokud jdu v I. pilíři do předčasného důchodu, nemá to vliv na okamžitý zisk peněz ze III. pilíře.

p. **Linhart**: Já toto právě nabízím jako další variantu.

p. **Kubátová**: To se nám předdůchody rozboří úplně, můžeme je zrušit.

p. **Samek**: To je dobrá připomínka, předdůchod je vázán na hranici odchodu věku z I. pilíře a tuto provázanost bychom neměli bourat. Ale toto se dá dobře prodávat jako jedna ze smysluplných předností.

p. **Bezděk**: Ale rozumný člověk namítne, kde má on jistotu, že stát třikrát nezmění onu hranici pro odchod do důchodu. U starého produktu člověk měl jistotu, že to je nějaké pevné číslo.

p. **Vostatek**: Předdůchody doporučuji zrušit. Doporučuji nefixovat III. pilíř na I. pilíř. III. pilíř by měl být mírnější.

p. **Fiala**: Připomínám, že PT2 dnes hovořil o tom, že zvyšování důchodového věku by mělo být dynamické, proto je rozumné to na sebe nevázat.

p. **Kubátová**: Zamysleme se, co se stane s předdůchody, když tam dáme zpátky pevnou hranici.

p. **Samek**: Všichni se zamysleme. Příště budeme pokračovat. Děkuji všem.

Další jednání PT1 se bude konat ve čtvrtek 9. 10. 2014 od 9:00 v zasedací místnosti č. 116, Na Poříčnickém právu 1/376, Praha 2.

Závěry, úkoly:

- MF ČR rozmyslí a předloží daňové zacházení a druhý odbor MF promyslí zacházení se státním příspěvkem v rámci diskutovaného principu vypůjčování peněz ze III. pilíře, všichni ostatní se zamyslí nad tím, kolikrát za život umožnit peníze vybrat, po jaké době atd.
- Tomáš Machanec pošle členům PT1 vyhlášku o postupech při výkonu exekuční a další činnosti.
- MF napíše k materiálu APS vždy u jednotlivých bodů ano/ne a krátkým vysvětlujícím komentářem.

Zapsala: Markéta Havelková

Vidoval: Vít Samek

Seznam přítomných

Vladimír	Bezděk	APS
Monika	Bušovská	MF
Tomáš	Fiala	VŠE
Michal	Franěk	MF
Markéta	Havelková	sekretariát OK

Otakar	Hampl	MZe
Miroslav	Jára	ASO
Vít	Jásek	VZS ČR
Aneta	Karlíková	MF ČR
Filip	Král	ČAP
Irena	Kubátová	MF
Zdeněk	Linhart	MPSV
Tomáš	Machanec	MPSV
Marcel	Pitterling	MF
Martin	Potůček	Předseda OK
Markéta	Ročejdlová	sekretariát OK
Vít	Samek	ČMKOS
Jiří	Šatava	CERGE-EI
Radek	Urban	MF ČR
Jitka	Vítková	KZPS
Jaroslav	Vostatek	VŠFS